

Opening door Heleen Versteegen (kenniskringleider) samen met Joke Kruijer

Dit is het verslag van de regionale kenniskring Noord-Holland en Noord Zuid-Holland over GOAB, die online plaatsvond op 15 maart 2022 van 10.00 – 12.00.

Agenda

1. Welkom
2. Nieuws GOAB en NP Onderwijs
3. Samenwerken aan kwaliteitsvoorwaarden ve
4. Educatieve kwaliteit
5. Evaluatie en afronding

www.goab.eu **GOAB**
kansen voor kinderen

WELKOM

Bij deze kring zijn zowel gemeenten als ve-aanbieders digitaal aangeschoven. Ongeveer 20 gemeenten en 15 ve-aanbieders namen deel. Deze gezamenlijke bijeenkomst is onderdeel van het landelijke ondersteuningstraject voor gemeenten en aanbieders, dat wordt uitgevoerd door Oberon, Sardes, CED-groep en de brancheorganisaties (maatschappelijke) kinderopvang en Sociaal Werk Nederland. Naast bijeenkomsten specifiek voor gemeenten of aanbieders dus nu ook een keer gezamenlijk om uit te wisselen, juist vanwege de gezamenlijke opdracht om (vanuit eigen verantwoordelijkheden) te werken aan onderwijskansen.

De uitvoerende partijen zijn vraagbaak voor gemeenten en aanbieders. Veel antwoorden en

informatie zijn ook te vinden via de vernieuwde website www.goab.eu.

Meld je ook aan bij de [LinkedIn](#) pagina GOAB.

Deze website biedt onafhankelijke informatie over onderwijsachterstandenbeleid voor gemeenten en aanbieders. De branche websites informeren ook over branche-standpunten over dit beleid.

SPEEDDATE

Inspiratie voor gemeenten en ve-aanbieders

Met het GOAB ondersteuningstraject gevormd door Oberon, Sardes en CED-Groep werken wij samen met gemeenten en ve-aanbieders aan kansen voor kinderen. Met de informatie op deze site dragen wij bij aan een Gemeenschappelijk Onderwijsachterstandenbeleid van hoge kwaliteit.

Een snelle online ontmoeting in groepjes van twee deelnemers. Waarin de verschillen en overeenkomsten duidelijk naar voren komen. Bijvoorbeeld: een gemeenten waar weinig doelgroepkinderen zijn en ook nog eens verspreid over de dorpskernen. Versus een gemeente (en ve-locaties) waar juist de doelgroepkinderen bijna de hele groep vult.

NIEUWS GOAB EN NPO

GOAB

Laatste GOAB jaar periode 2019-2022

- Max 50% van 2022 budget mag meenemen naar volgend jaar als GOAB reserve.
- Lukt het in corona-periode om circa 85%-90% budget 2019-2022 op te maken?
 - Voor sommige gemeenten is dit nog wel een uitdaging. Voorbeelden van extra inzet zijn bijvoorbeeld scholing, doorgaande lijn stimuleren, tijdelijk extra pedagogisch medewerker op zwaardere groepen (> 50% ve), impuls of scan ouderbetrokkenheid, extra tutoring, extra ondersteuning, extra ondersteuning zorgkinderen, een tolk, etc.
 - Maak een goede afweging tussen structurele en incidentele investeringen. Alle nieuwe structurele investeringen moeten na 2022 dan ook door kunnen gaan.
- Evaluatie GOAB periode 2019-2022, zie o.a. Webinar
- Eventueel nieuw GOAB-plan vanaf 2023, zie format. Een plan is niet wettelijk verplicht, maar geeft een basis voor het uitvoeren van de gemeentelijke wettelijke taken.
 - Er is nog geen duidelijkheid over het budget na 2022. Het zal in ieder geval qua verhouding hetzelfde blijven. CBS indicatoren blijven hetzelfde, maar hoeveel het totaal aan middelen wordt dat wordt verdeeld, dat weten we nog niet.
- Implementatieonderzoek 960 uur en pbm'er
 - Meting 2 (over financiën) is openbaar. Hieruit blijkt dat gemeenten gemiddeld 66% van hun GOAB-middelen besteden aan ve; de rest aan o.a. schakelklassen, verlengde schooldag, zomerscholen e.d. Uit het onderzoek onder aanbieders blijkt dat ongeveer 66% van de kostprijs wordt opgebouwd uit personeelskosten. Dit is in lijn met andere landelijke onderzoeken. Wel blijkt dat veel aanbieders (70%) de opbouw van de kostprijs niet/weinig inzichtelijk hebben. De besteding van de middelen (per doelgroepkind) verschillen beduidend per gemeenten.
 - In de helft is de startleeftijd 2 jaar en de andere helft 2,5 jaar
 - Meting 3 (over pbm'er in de ve) verschijnt dit voorjaar.
- De urennorm pbm'er in de ve gebaseerd op aantal kinderen teldatum 1-1-2022 (10uur per ve-kind). We weten dat er sprake is van fluctuatie in aantallen kinderen (hoger/lager) bij de aanvraag tov 1 januari. Advies om hierover in overleg te treden met de gemeente als aanbieder. De 10 uur is de landelijke norm, en een minimum. Lukt het om deze beleidsmedewerkers al in te zetten?
Antwoord uit de zaal: met name ingezet op VE pedagogisch coaching. Waarborgfonds heeft ook een format.
- Er is gevraagd of er meer zicht is op een nieuwe richtlijn rondom de uurprijs voor de pbm'er in de ve. Er is geen landelijke richtlijn. Bij de opstart is een indicatie gegeven, gebaseerd op de te verwachten salarisschaal voor deze functie. Er zijn verschillen tussen gemeenten die wel of juist niet ook kosten voor overhead (management, coördinatie etc) meenemen in de uurprijs of enkel de werkgeverslasten (salaris+) vergoeden.

- Licentie Peuterplein en Kleuterplein is vervallen; Kaleidoscoop bouwt af, licentie komt dus ook te vervallen (in 2025). Dit betekent dat aanbieders (en scholen in geval van Kleuterplein) medewerkers hier niet meer in kunnen laten trainen. Op den duur moet een ander programma gekozen worden (het moment is afhankelijk van het moment waarop pm'ers gehercificeerd moeten worden, zo'n certificaat is 3 jaar geldig). Daarnaast kan het zijn dat gemeenten in de subsidievoorwaarden hebben opgenomen dat een programma moet zijn opgenomen in de Databank Effectieve Jeugdinterventies. Deze programma's zijn dat niet meer. Hercertificering en het gebruik van een programma dat opgenomen is in de Databank zijn géén landelijke eisen. Gemeenten en aanbieders waar dit speelt kunnen hierover met elkaar in gesprek gaan.

NPO

- Bestedingstermijn NPO middelen verlengd tot 31 juli 2025
 - Geen aanpassing in middelen voor gemeenten. Het geld wordt uitgekeerd tot 31 juli 2023 (zoals in de beschikking is benoemd). Je mag het uitgeven tot 2025, maar dat hoeft niet. Er volgt nog een formeel bericht naar gemeenten vanuit OCW.
 - Verdeling voor scholen wel aangepast: o.a. meer voor vo-leerlingen. Ook mogen scholen het geld over een langere periode besteden, net als gemeenten.
- NPO 2de voortgangsrapportage in april. Dit zal vooral ingaan op welbevinden van leerlingen.

Overig

- Nieuw kabinet en GOAB
 - Inzet op hoger bereik VE. Hier is nog weinig over bekend. De minister gaat dit verder uitwerken.
 - Inzet op Rijke schooldag vooral voor kinderen in kwetsbare wijken en buurten. Het nieuwe kabinet wil verder investeren in een rijke schooldag, als onderdeel van een brede aanpak van bestrijding van armoede in kwetsbare wijken door gemeenten, waarbij scholen zelf bepalen wat zij nodig achten om de kansenongelijkheid te verkleinen. Te denken valt aan begeleiding bij huiswerk, sport en cultuur in samenwerking met kinderopvang, plaatselijke verenigingen en bibliotheken. Te beginnen bij de scholen waar de nood het hoogst is. Ambtenaren vanuit OCW werken dit nu concreet uit en kijken naar goede voorbeelden in het land.
 - Op termijn afschaffen inkomensafhankelijke kinderopvangtoeslag. Idee is dat alle ouders met recht op kinderopvangtoeslag op termijn een vaste ouderbijdrage gaan betalen van 5% tot aan een maximum uurtarief zoals gesteld door het Rijk. Dit heeft gevolgen voor de vraag, de kosten voor met name lage inkomens (betalen nu 4%) en de financiering van het aanbod voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag. Daarnaast wordt de kinderopvangtoeslag straks direct uitgekeerd aan kinderopvanginstellingen, zodat ouders niet meer 'verdwalen in de ingewikkelde regelingen of te maken krijgen met hoge terugvorderingen'. In de gesprekken hierover speelt ook het personeelstekort in de kinderopvangbranche een rol. Vragen of opmerkingen hierover kun je delen met de brancheorganisaties en VNG
 - Startleeftijd VE. In sommige gemeenten is er pas subsidie beschikbaar vanaf 2,5 jaar (dan moet het), maar gemeenten kunnen er voor kiezen het eerder in te laten gaan. Je kunt het b.v. voor

basisschoolleerlingen inzetten, maar ook kiezen voor vanaf 2 jaar. Als daar een wens ligt, is dat iets om te agenderen bij de gemeente. 960 uur gaat ook pas in vanaf 2,5 jaar, maar dat betekent niet dat je niet de mogelijkheid kan bieden, daar kan een gemeente dus wel voor kiezen. Het wettelijk kader geeft aan dat starten vanaf 2 jaar mogelijk is. Uit het GOAB-implementatie onderzoek blijkt dan ook dat meer dan 50% van de gemeenten 2,5 jaar hanteert als startleeftijd en dat de meerderheid plaats vindt in de peuteropvang (dus niet dagopvang). Uit landelijk en internationaal onderzoek, samengevat in dit rapport, blijkt dat een start tussen 2 en 3 het meest voordelig is voor de cognitieve, taal en sociale ontwikkeling van kinderen. In Noorwegen is gestart met 1,5 jaar en dat toont betere taalvaardigheden op 3-jarige leeftijd mits (educatieve) kwaliteit op orde is.

– Kinderen met zorgproblematiek verzwaren de uitvoering van VE. VE is (meestal) niet een passende voorziening voor deze kinderen. Er zijn allerlei lokale oplossingen voor om hier toch op in te kunnen spelen. Helpend kan ook zijn om in- en uitsluitende criteria te benoemen om kinderen te indiceren voor de ve. Werk ook b.v. met proefplaatsingen, waardoor eerst kan worden gezien of het kind past in de VE-aanpak/en groep.

- Oekraïne

Klik [hier](#) voor informatie van de Rijksoverheid over het opvangen van Oekraïners in Nederland.

Klik [hier](#) voor info van Vluchtelingenwerk.

Onderwijs en opvang

[LOWAN](#): informatie voor scholen

Gemeenten

VNG forum: informatie/uitwisseling voor gemeenten

Voorbeeld [Taalklas](#) Nieuw-Lekkerland

[Handreiking voor gemeenten](#)

Kinderopvang

De komende tijd zal op de websites van de [Brancheorganisatie Kinderopvang](#) en de [Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang](#) daarom veel informatie online komen over waar je rekening mee moet houden als het gaat om opvang van vluchtelingenkinderen.

Klik [hier](#) voor info over registratie in het BRP (Basisregistratie Personen).

Informatie over [vluchtelingenkinderen](#) (maar niet specifiek over Oekraïne)

- Als er voorbeelden zijn van peutergroepen waar Oekraïense kinderen worden opgevangen, kun je dit doorgeven. Deze worden via deze sites ook gedeeld.
- Of de kinderen vallen onder ve, is mede afhankelijk van de doelgroepdefinitie van jouw gemeente.
- JGZ zal bij indiceren voor ve zeker een rol spelen, zodra ouders en kinderen zijn geregistreerd bij de gemeente.
- Omdat in Oekraïne kinderen pas met 5 jaar naar school gaan, ontvangen aanbieders ook aanvragen van kinderen die al 4 zijn. De brancheorganisaties gaan hierover in overleg met GGD-GHOR. Gemeenten kunnen een uitzondering maken op hun subsidieregels (als daar een leeftijd in is

genoemd voor peuteropvang) om ook deze kinderen binnen de subsidie peuteropvang mee te nemen; er is ook recht op kinderopvangtoeslag voor kinderdagopvang voor kinderen tussen 4 en 5.

SAMENWERKEN AAN DE EDUCatieve KWALITEIT VAN VE

We zien dat er veel ontwikkelingen zijn die van invloed zijn op de kwaliteit van ve. Bijvoorbeeld:

- Coroneffecten: verwachte babyboom, uitval pm'ers door corona, vertragingen in de ontwikkeling van nieuwe instroom (sociaal-emotioneel of executieve functies)
- Personeelstekort binnen de kinderopvang, zorg, onderwijs etc.
- Mogelijke groei in deelname door aanpassingen kinderopvangtoeslag
- Mogelijke wijzigingen in toezicht (samenwerking Inspectie en GGD) mede naar aanleiding van het rapport van AEF.

In groepjes hebben gemeenten en aanbieders vervolgens met elkaar uitgewisseld op welke wijze blijvend samengewerkt kan worden aan de educatieve kwaliteit van ve. De sociaal-emotionele kwaliteit is gemiddeld goed, blijkt uit onderzoeken, maar op het gebied van educatieve kwaliteit is winst te behalen. Dat is voor de doelgroep kinderen ontzettend van belang. Onderzoek naar kwaliteit van de VE, gemeentelijke samenwerking is daarin van belang. De VE pbm'er/coach kan goed de koppeling maken tussen de gemeentelijke afspraken en doelen van de organisatie en de praktijk. Voor meer informatie: DE HANDREIKING

Op welke manier werken gemeenten en aanbieders aan educatieve kwaliteit en wat zouden beiden nog meer kunnen doen? Dat wordt besproken in groepjes van vier.

